

eigenzinnige wijze een bijdrage aan de wetenschap leverden, wisten zich zo nu en dan verrast door een eredoctoraat. Zo iemand was bijvoorbeeld hoofdonderwijzer Arie de Jager, die in 1850 aan de rijksuniversiteit Groningen uit handen van taalkundige Matthias de Vries een eredoctoraat ontving vanwege de talloze letterkundige publicaties die hij in de loop van zijn leven had geschreven. Natuurlijk lag het gevaar van inflatie op de loer: hoe verleidelijk immers was het voor universiteiten niet alleen verdienstelijke bijdragen aan de wetenschap te honoreren, maar ook vooraanstaande figuren uit de samenleving (staats- 13  
hoofden, politici, *Captains of Industry*) aan zich te binden met een eredoctoraat. Het aanzien van de gelauwerde kon ook het prestige van de universiteit verhogen. Goede universiteit die deze verleiding wist te weerstaan.

Dat is dan ook niet altijd gebeurd. Zo werd Koningin Wilhelmina, nooit opgevalen door haar wetenschappelijke kwaliteiten, in 1914 eredoctor in de Nederlandse letteren aan de Rijksuniversiteit Groningen. Alsof het nog niet genoeg was, volgde elf jaar later (we schrijven 1925) een eredoctoraat in de rechtsgeleerdheid – ditmaal in Leiden. Het verleide de historicus en criticus Menno ter Braak in februari 1925 in het opstandige studententijdschrift *Propria Cures* tot het spottende gedicht *Tweeërlei promotie*:

Ik moet vele proffen likken,  
Ik moet duizend boeken slikken,  
Twintig stellingen formeren,  
Vuile proeven corrigeren.  
Ik moet laten drukken, binden,  
(Met een fuifje voor m'n vrinden)  
Fooienregens neer doen dalen  
en een nieuwe rok betalen.  
Ik moet, door een uur te zwammen,  
Eerst mijn tongspier nog verlammen;  
En ik moet bij die gevaren  
Nog een goed humeur bewaren.

Zij hoeft voor geen prof te vrezen,  
En geen boekje door te lezen;  
Zij hoeft dubieuze zaken